

REZUMATE

Volumul XIV, Nr. 1 (27) /2023

Articole științifice

TEORIE, ISTORIE ȘI CRITICĂ LITERARĂ

Romanul Reghinei – romanul maternității

Anca Tomoioagă

Rezumat:

Lucrarea de față are în vedere maternitatea ca temă literară prevalentă în romanul Ioanei Nicolaie *Cartea Reghinei* (2019). Romanul face parte dintr-un triptic, alături de *Pelinul negru* (2017) și *Tot înainte* (2021), însă din punct de vedere tematic și stilistic, comunică și cu celelalte scrieri ale autoarei. Prima parte a studiului se concentrează pe relația dintre narator și subiectivitatea auctorială, mai ales că romanul în discuție este construit, după cum Ioana Nicolaie a declarat deschis, în jurul unui personaj și pe anumite împrejurări de factură autobiografică. Romanul face posibile mai multe grile de lectură, iar experiența maternității devine particulară prin contextualizarea ei socio-politică. Așadar, a doua parte a studiului se ocupă de această particularitate, dar demonstrează și faptul că romanul transmite semnificații profunde despre maternitate ca experiență esențială.

Cuvinte-cheie: autor, narator, maternitate, corp matern, comunism, iubire

Mitologia hipică și rescrierea basmului: Florin Bican, *Și v-am spus povestea așa. Aventurile cailor năzdrăvani rememorate de ei înșiși*

Florica Bodiștean

Rezumat:

Studiul își propune să investigheze modalitățile prin care basmul, ca specie extrem standardizată din inventarul folcloric, își relevă valențele rescriptive în viziunea autorului Florin Bican. Între practicile uzuale, ce vizează, în general, recontextualizarea subiectelor, volumul său *Și v-am spus povestea așa. Aventurile cailor năzdrăvani rememorate de ei înșiși* ilustrează o direcție aparte, propunând, printr-o poveste-puzzle, relevarea intertextualității genuine a basmelor, grație căreia toate poveștile pot fi reduse la una singură, vorbind despre rădăcina comună a binelui și a răului. Mutațiile operate de această rescriere se realizează în planul limbajului – actual, dezinhibat și ludic-intertextual – și al recentrărilor de semnificație datorate transgresiunii dinspre imaginarul tradițional concret, dar simbolic, spre o cartografiere conceptuală și spirituală a umanului în care funcția poveștii este decisivă.

Cuvinte-cheie: poveste-puzzle, imaginar, basm de autor, rescriere, intertextualitate, funcția poveștii

Influența literaturii grecești asupra satirei latine. O analiză diacronică

Bogdan Guguianu

Rezumat:

Prezentul articol își propune să evidențieze sursele literaturii grecești care au exercitat o influență concretă asupra satirei latine. Respectivul surse le voi prezenta într-o ordine cronologică și progresivă, permițând astfel elementelor de influență să poată fi observate cât mai limpede. Studiul este structurat pe șapte secțiuni principale (exceptând introducerea și concluziile) și identifică drept surse de influență directă următoarele repere: mitologia greacă, eposul homeric, iambografia, dialogul platonician, comedia greacă, diatriba cinică și poezia alexandrină. Miza acestui demers de cercetare constă în dobândirea unei înțelegeri aprofundate a speciei literare cunoscută sub numele de „satiră” prin prezentarea modelelor sale arhetipale (cu origini în cultura greacă), mai precis a tipurilor de abordare care i-au consolidat structura și i-au garantat prezența în literatura latină.

Cuvinte-cheie: mitologie greacă, epos homeric, iambografie, dialog platonician, comedie greacă, diatribă cinică, poezie alexandrină, satiră latină

Autoficțiunea și căutarea sinelui în romanul *Tinerețile lui Daniel Abagiu* de Cezar Paul-Bădescu

Roxana Mădălina Crișan

Rezumat:

Scopul acestei lucrări este de a sublinia modul în care Cezar Paul-Bădescu tratează perioada comunistă printr-o îmbinare între autobiografie și ficțiune. Autorul încearcă o răsturnare a barierelor literare și o demitizare a literaturii, dar și a propriei persoane, în special printr-un discurs antiliterar. Unicitatea operei sale se datorează perspectivei narative, stilului fragmentar, decupajului, autoironiei și alegerii autorului de a-și transforma personajul într-un antierou.

Prin apelul la memorie și autoanaliză, Cezar Paul-Bădescu încearcă o înțelegere și o împăcare cu sine, fiind căutat efectul terapeutic al scrisului.

Cuvinte-cheie: autoficțiunea formării, discurs antiliterar, demitizare, strategii textuale, căutarea sinelui, rememorare, funcția cathartică a memoriei

Imagistica militară în *Death of a Naturalist* de Seamus Heaney's

Ehsan Emami Neyshaburi

Rezumat:

Death of a Naturalist (1966), primul volum de poezie al lui Heaney, abundă în imagini militare. Această lucrare încearcă să examineze toate aceste imagini de război pentru a arăta cum și de ce le folosește poetul, precum și de ce ar trebui să fie obsedat de război în timp ce scria primul său volum de poezie în contextul în care unii credeau că nu era deloc asumat politic, nu se gândea și nu-și exprima în mod direct ideile despre conflictele actuale irlandeze. Eseul scoate în evidență în mod clar imaginile de război/militare și explică modul în care cele două războaie importante, adică Al Doilea Război Mondial și lungile conflicte sângeroase dintre catolici și protestanți din Irlanda, trebuie să fi afectat conștient sau inconștient mintea și arta poetului.

Cuvinte-cheie: Heaney, imagini, irlandez, militar, poezie

Abuzul asupra copiilor și auto-degradarea în *Sharp Objects* de Gillian Flynn

Soheila Farhani Nejad

Rezumat:

Sharp Objects a lui Flynn este plin de imagini ale brutalității abjecte față de copii, cum ar fi smulgerea dinților, strangularea, violul și otrăvirea acestora. Această cercetare investighează noțiunea de abuz asupra copiilor în lumina conceptului de abjecție maternală al lui Kristeva. Examinarea actelor de comportament deviant, cum ar fi auto-mutilarea, auto-obiectificarea și uciderea copiilor, indică persistența personajelor feminine într-o stare de dependență patologică față de mamă. Acest sentiment de atașament blochează trecerea sănătoasă a subiectului spre vârsta adultă și duce la separarea identității. Folosind opiniile lui Kristeva cu privire la diferitele etape ale dezvoltării copilului, se va susține că, în *Sharp Objects*, comportamentul criminal al personajelor feminine, situarea lor între două lumi și criza de identitate rezultată reflectă atașamentul lor simbiotic față de mamă.

Cuvinte-cheie: abjecție, obiectificare, sindromul Munchausen prin procură, auto-vătămare, abuz asupra copiilor

Inițiere prin descoperire în romanul *Viața începe vineri* de Ioana Pârvulescu

Szabolcs-Lehel Szakács

Rezumat:

În această lucrare ne propunem să prezentăm o modalitate de inițiere care se produce prin descoperire în romanul *Viața începe vineri* de Ioana Pârvulescu. Dintre toate personajele din acest roman, vom urmări evoluția lui Dan Crețu care trece printr-o experiență liminală și ajunge într-o lume nouă. El descoperă lumea și își formează astfel o identitate, trecând prin toate etapele inițierii teoretizate de Robert L. Moore. Demersul nostru hermeneutic va fi însoțit de teoriile jungiene ale inițierii care ne vor ajuta în încercarea de a dezvălui semnificațiile simbolurilor din roman și semnificațiile procesului de inițiere prin care trece personajul.

Cuvinte-cheie: inițiere, spațiu liminal, transformare, simbol, moarte, renaștere

STUDII SOCIALE ȘI EDUCAȚIONALE

O schemă conceptuală a ontologiei voinței umane și sărăciei

Emmanuel Iniobong Archibong, George Ime Nsikak

Rezumat:

Conceptul de *sărăcie* se aliniază cu lipsa continuă a nevoilor existențiale de bază ale omului. Această lipsă sau necesitate face ca sărăcia să fie de obicei asociată cu considerații economice. Înțelegerea sărăciei în mod holistic se bazează și pe lipsa dezvoltării capacității umane, cum ar fi abilitățile și capacitățile, coeficientul de inteligență, accesarea oportunităților, creșterea și dezvoltarea fizică generală. Ceea ce este evident în determinarea sărăciei este o „lipsă de nevoi de bază”, care poate fi materială sau imaterială. În această lucrare, am încercat să arătăm legătura dintre voința umană și sărăcie dintr-o abordare ontologică și conceptuală. Cadrul nostru teoretic a fost să delimităm voința umană în două aspecte: individual și colectiv. Folosind metoda critică și analitică, am căutat să investigăm natura voinței umane, egalitatea, echitatea, precum și rolul pe care voința individuală și colectivă îl joacă în înrădăcinarea și eliminarea sărăciei globale. Una dintre principalele descoperiri ale lucrării este că atât capitalismul, cât și socialismul și comunismul – toate rezultând din voința umană, ca amprentă ideologică – bifurcă umanitatea și creează un scenariu în care viața devine supraviețuirea celui mai puternic. Prin urmare, voința umană este un subiect serios cu implicații variate pentru sărăcie.

Cuvinte-cheie: sărăcie, voință, individ, colectiv, umanitate, egalitate, echitate

Expunere privind empirismul, raționalismul și subiectivismul moral în lumina teismului creștin

Peter O. O. Ottuh

Rezumat:

Apariția unor noi filozofii precum raționalismul, empirismul și filozofiile mecaniciste ale lui Descartes, Locke, Berkeley și Hume au influențat dezvoltarea științei și punerea sub semnul întrebării a implicării divine în evenimentele umane. Ca urmare, principiile fundamentale pe care teismul convențional fusese construit sunt aproape în întregime distruse de acest *incident*. În acest sens, articolul își propune să analizeze critic modul în care raționalismul, empirismul și subiectivismul moral se opun sau susțin teismul creștin, care oferă uniformitate și asistență în înțelegerea naturii și scopului existenței. Utilizând abordarea analitică, studiul dezvăluie modalitățile prin care caracterul eterogen și divers al lumii contemporane, știința și perspectivele filozofice postmoderne au evoluat în direcția combaterii efectelor omniprezente ale teismului creștin. Mai departe, arată cum conceptele, practicile și tradițiile bazate pe o înțelegere filozofică a creștinismului alcătuiesc baza conceptuală a teismului creștin. Se concluzionează că teismul creștin este preferabil, deoarece oferă fundamentul pentru dezvoltarea și progresul social și, prin aplicarea principiilor sale etice și constituționale, poate promova o liniște durabilă, prosperitate și egalitate în societatea umană.

Cuvinte-cheie: filozofie, raționalism, empirism, subiectivism moral, teism creștin, teologie, religie